47ste jaar. — Nr 124. Dinsdag 16 October 1900.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT:
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels voor of binnen het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 16de OCTOBER 1900.

Herfst en Winter.

— « 't Zie de gele bladers vallen ;
« Met den zomer is 't gedaan,
« En 't gehuil van sneeuw en regen
« Kondigt ons den winter aan. »

De twee eerste regels zijn nu reeds bewaarheid ; wat sneeuw en regen betreft, die mogen wij binnen kort verwachten.

De winter nadert en met hem ellende, armoede en gebrek. Laat ons hopen dat hij niet te streng zal wezen.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

ST-TRUIDEN. — De genaamde Martin Massa, van Mielen-boven-Aalst, woonachtig alhier, was sedert maandag spoorloos uit zijn kosthuis verdwenen. Woensdag avond seinde men uit Hasselt dat het lijk van den ongelukkige aldaar uit het kanaal opgevischt was. Men kent de oorzaak van deze droevige gebeurtenis niet, aangezien de man nooit teekens van krankzinnigheid, van mismoed noch van wanhoop gaf.

RIEMPST. — Het depôt van de Thiensche raffineerderij werkt sedert 'n tiental dagen tot voldoening van iedereen. Voor het oogenblik begint het er echter druk te worden en men klaagt over 't gebrek aan wagons.

Gemiddeld geven de beeten 14 1/2 à 15 graden bekomen door Mme We Reggers van Sichen-Sussen-Bolré.

MECHELEN A/M. — Wij vernemen dat de Bestendige Deputatie van Limburg in hare vergadering van vrijdag, 12 October, beslist heeft dat de provinciale kiezing van 't kanton Mechelen zal plaats hebben op het einde van de maand November.

NEERHAEREN. — Op het gehucht Herbericht zal waarschijnlijk toekomend jaar een sanatorium gebouwd worden tot verpleging van tuberculozen.

Reeds dezen zomer heeft eene Luiksche societeit aldaar een twaalftal zieken doen verzorgen ten huize van M. Campstein-Lambrichts, alwaar een lazaret gebouwd is en deze proefneming heeft den besten uitslag opgeleverd.

BURG-LEOPOLD.— De diefstallen volgen hier elkander op ; over eenige dagen stool men bij den smid Huysmans de aanzienlijke som van 980 fr. en verl. week stool men 320 fr. bij Aug Aerts, een arme huisvader met 8 kinderen, welke zich hierdoor voor den aanstaanden winter gansch van bestaanmiddelen beroofd ziet.

Van de dieven is er geen het minste spoor.

GROOTE FEESTEN TE HASSELT. — Zondag hadden te Hasselt de aangekondigde feesten ter eere van *Dr WILLEMS* plaats, die, over 50 jaar, het serum tegen de longontsteking bij het hoornvee ontdekte.

Men weet dat de Academie destijds de ontdekking eene mystificatie noemde.

Kort daarop werd de ontdekking in alle landen van Europa toegepast.

Dr Willems werd lid en voorzitter der Academie van geneeskunde.

De feesten van zondag bestonden in eene plechtige feestzitting ten stadhuize, waar M. Portmans, burgemeester, hem een gouden herinneringsmedalie aanbood namens de stad.

Om 2 ure had een groot banket plaats, waar de jubilaris aan de eeretafel zat met den gouverneur, de senateurs en volksvertegenwoordigers, den burgemeester, enz.

KOOLMIJN TE EELEN. — Verleden dinsdag legden wij een bezoek af te Eelen, opzettelijk om het groot werk der booring nabij de statie in oogenschouw te nemen, edoch, wij werden in ons doel gedeeltelijk teleur gesteld, want de nieuwe Duitsche maatschappij heeft het perceel grond, — hetwelk zoo wat 25 aren groot is en dat door de eerste maatschappij aangekocht werd van M. Gruyters-Driesen, voor de geringe som van 300 fr. — door eene dichte planken omheining geheel afgesloten. Aan deszelfs poort leest men het volgende opschrift : *Unbefugte ist der Zutritte untersagt.*

Onze beleefde vraag om bij uitzondering als reporter *einer Zeitung Zutritte zu bekommen*, werd niet aangenomen.

Gelukkig troffen wij dan een dorpeling aan, die op de hoogte der zaak was en ons de volgende inlichtingen gaf.

Sedert dat de Duitschers begonnen zijn, werkt men er dag en nacht met eene stoommachien van zestig paardenkrachten.

Het werkvolk is in dag-en nachtploegen verdeeld.

De grootste orde en stipste nauwkeurigheid, wordt door die modelarbeiders, welke allen op het eerste bevel der overheden met liefde en ontzacht gehoorzamen, voordurend waargenomen.

Geen enkel glaasje jenever wordt er gedronken ; *das ist nicht erlaubt !* Niemand mag aan wie ook, betrekkelijk het werk de geringste inlichtingen geven.

De onderneming gaat met reuzenstappen vooruit ; men is begonnen met buizen te bezigen welke zestig centimeters middellijn en zes meter lengte hadden. Men heeft nu reeds eene diepte bereikt van 5 à 600 meters en men bezigt thans buizen die dezelfde lengte, doch slechts 25 centimeters doorsnede hebben.

Op het einde dezer week zal men ruim 700 meters diepte hebben.

Over eenige dagen kwam het boor op eenen dikken steen terecht, waar niet door te komen was. Daarop zond de maatschappij uit Duitschland dadelijk twee mannen naar hier, welke een nieuw boorspits brachten, hetwelk geheel met diamant bezet is en eene waarde heeft van tien duizend fr. ; dit laatste drong door alles heen.

Het is zeer zeker dat men hier steenkool vinden zal, doch de booringen zullen nog op drie andere plaatsen in den omtrek en vooral nabij het kanaal gedaan worden.

Een oude inwoner van Eelen verklaarde ons tevens, dat er ter plaatse Koovert, tusschen Eelen en Neerroeteren, en springwater bestaat, alwaar zoolang het het hem geheugde, aanhoudend kleine stukjes steenkool of gruis, met het water uit den grond opborrelen.

Op die plaats zou men dus wellicht het beoogde doel bereiken.

Officieele akten.

Bij koninklijk besluit van 6 Oktober is het burgerlijk eereteeken verleend, te weten :

Het kruis van 1ste klas aan :

M. Truyen J., burgemeester der gemeente Molenbeersel ;

M. Kuypers T., ontvanger der gemeente Opoeteren.

De medalie van 1ste klas aan :

M. Hardy G., burgemeester der gemeente Groote-Spauwen.

Een koninklijk besluit van 2 October 1900, vergunt de navolgende toelagen aan de hiernavolgende gemeenten der provincie Limburg, tot uitvoering van werken van de buurtwegen :

Borloo 234 fr. — Haelen 1436 — Haelen 691 — Hasselt 1721 — Brée 170 — St-Huibrechts-Lille 1856 — Eben-Emael 1481 — Horpmael 1164 — Marlinne 2 58 — Leuth 9237 — Velm 35,000 — Haelen 4890 — Opoeteren 12,479 — Berg 377.

BINNENLAND.

WERKONGELUK. — Donderdag werd naar het Engelsch gasthuis te Luik, een werkman der staalfabriek van Angleur, gebracht, die zijne rechterhand ijselijk verpletterd had tusschen eene boormachien. Men heeft drie vingers der verminkte hand moeten afzetten. De gekwetste is gehuwd en vader van vijf kinderen ; hij heet Brasseur en woont te St-Nikolaas.

— Een jongeling, die verleden zondag uit de woning zijner verloofde te Luik kwam, wilde, toen een tramrijtuig voorbijreed, er op springen eer het stil stond. Hij had zijnen sprong slecht berekend, viel en werd door de wielen over het hoofd gereden. Hij was op den slag dood. De verongelukte was de neef van M. Leroux, voorzitter der rechtbank van Luik.

— STERRENREGEN. — De sterrekundigen verwachten den grooten sterreregen die zich alle 33 of 34 jaren voordoet, rond den 13e November. Het is de regen der Leonieden, die inderdaad plaats had in 1833 en 1866, maar die volkomen ontbrak in 1899, zooals hij ontbroken had in de jaren 1898 en 1897.

Bij gebrek aan Leonieden, zullen wij misschien dit jaar de Andromedieden hebben, een regen van sterren met lichtstrepen, die gewoonlijk het grootst is den 27e November.

— De lijkschouwing, gedaan naar aanleiding van de vijfdubbele vergiftiging te Brussel, heeft niet doen ontdekken of het varkensvleesch dat de vrouw V. en hare kinderen hadden gegeten, bedorven was. Het varken was in het slachthuis als gezond erkend en het vleesch was gekeurd en gestempeld. De ziekte van de vrouw en kinderen en de dood van het jongste zoontje moeten dus in eene andere oorzaak worden gezocht.

— KOSTBAAR VUURKEN. — Elk heeft wel eens hooren spreken van den stoeffer, die met een brandend bankbrietken zijne cigaar aanstak.

Te Brussel heeft men iets beters gedaan : daar heeft het bestuur van de Nationale Bank op de binnenplaats van dit gesticht, een vuurken gestookt van verscheidene millioenen aan bankbiljetten.

Er dient echter bij gezegd te worden dat het alleen briefkens zijn die beschadigd en ingetrokken waren, ofschoon menig man, als hij had mogen zoeken, en toch nog wel in den hoop zou gevonden hebben « die oog dienen konden. »

De bestuurders en verscheidene hooge ambtenaars waren aanwezig.

— EENE REEKS VERDWENEN PERSONEN TE BRUSSEL. — Zekere Ambrosius Vooght, handelsvertegenwoordiger, 51 jaar oud, wonende met zijne vrouw en kinderen in de Bogaardenstraat, heeft sinds verleden zondag zijne woning verlaten, zeggende dat hij naar de Groote Markt ging, en is sinds dien niet meer teruggekeerd. Zijne familie maakt allerlei gissingen over deze zonderlinge verdwijning.

Een spekslagersgast, Alfred De Gandt, 22 jaar oud, wonende Hoogstraat, is vertrokken van bij zijnen patroon om zich naar de kermis van zijn dorp te begeven. De jongeling is in zijn dorp niet geweest en is niet teruggekeerd bij zijnen meester. Men vreest dat de ongelukkige, die leed aan liefdeverdriet, zich gezelfmoord heeft.

Eindelijk, madame Liefmans, 69 jaar oud, en wonende Bergschensteenweg, te Kuregbem, heeft over acht dagen hare woning verlaten. De arme vrouw is zwak van geest en al de opzoekingen om van haar eenig spoor te ontdekken, zijn tot nu toe vruchteloos geweest.

— EEN VREESELIJK WERKONGELUK. — De genaamde Désiré Beesens, een metser uit Liedekerke, die vrijdag namiddag op den Leuvenschen steenweg zware arduinsteenen loste, kreeg eenen der steenen op het lichaam en werd de beide beenen verpletterd.

— DYNAMIETKARDOES ONTPLOFT. — Over een tweetal dagen is eene dynamietkardoes ontploft. Kinderen welke zaterdag namiddag speelden aan de glasblazerij van Hamendes, vonden 17 kardoezen tusschen de struiken verborgen.

Zij zijn bij den burgemeester van Lodelinsart nedergelegd. Gendarmen die een verder onderzoek instelden, hebben niets meer ontdekt.

De luitenant der gendarmen Clarinval heeft nachtronden ingericht en zijne mannen bevolen te voet te gaan, omdat hunne paarden niet zouden struikelen over ijzerdraden die door de werkstakers over de straten zouden kunnen gespannen worden.

De armoede is nijpend. Ten allen kante worden diefstallen vastgesteld.

De werklieden, der zeldzame glasblazerijen die nog werken, zijn dagelijks het voorwerp van bedreigingen der vereenigde glasblazers.

— OP DEN SPOORWEG. — De dagbladen melden verscheidene spoorwegongevallen, die op de Belgische lijnen hebben plaats gehad.

Niet minder dan 5 hadden er plaats op zondag.

Een lokomotief ontriggelde tusschen Berchem en den Ouden God, wat gedurende verscheidene uren eene ernstige stremming teweeg bracht.

Verder had men ontsporingen te Tervuren, te Bovesse, bij Namen, te Vierset, bij Hoei en te Hoegaerde.

Allen veroorzaakten min of meer erge stoff-lijke schade, en aanzienlijke belemmering.

Het ergste gebeurde vrijdag avond te Remicourt (Luik).

Ten 7 ure manœuvreerde een goederentrein op een zijspoor ; toen de lokomotief echter eenige meters ver op het gewoon spoor was, kwam de express Luik-Antwerpen, met eene snelheid van 60 kilometers per uur, aangereden en, eer de machinisten tijd hadden, de remtoestellen te laten werken, had de botsing plaats.

Deze was verschrikkelijk. De machinist en de stoker van den aangereden trein, het ongeluk ziende naderen, konden van hunne lokomotief springen. De machinist van den expresstrein werd door den schok over de goederenwagons in een veld naast de baan geworpen en bekwam nauwelijks eenige lichte kneuzingen.

Een remdraaier werd daarentegen erg gekwetst, daar het kabinet, waar hij inzat, letterlijk plat gedruk werd. Hij zat tusschen het houtwerk van den wagon geklemd en het is slechts op zijn hulpgeroep dat de veldwachter hem ontdekte en hem verloste, toen de reddingswerken begonnen waren.

Deze is, gelukkig, de eenige persoon, die letsel bekwam. Hij moest ter plaatse verzorgd worden.

De stoffelijke schade is zeer groot. Meer dan 20 waggons werden verbrijzeld.

Eenige minuten vroeger en er zouden ergere ongelukken gebeurd zijn, daar de prachttrein juist voorbijgereden was met een snelheid van 120 kilometers per uur.

Nauwelijks was het verkeer op de lijn van Remicourt hersteld, of een nieuw ongeval kwam weer den dienst ontredderen. Tusschen Bierzet en Fexhe sprongen in den nacht van zaterdag op zondag, tien waggons van een koopwarentrein uit de rails.

Een treinwachter werd erg aan het hoofd gekwetst.

BUITENLAND.

Frankrijk.

OPROER IN DE GEVANGENIS. — Vrijdag avond rond 8 ure, het uur van slapen gaan, vielen in de vrouwengevangenis te Rijsel een aantal gevangenen de bewaakster van de slaapzaal aan, omdat deze 's morgends eene jonge gevangene in de cel had doen opsluiten.

Zij maakten een oorverdoovend gerucht, maar de bewaakster gelukte erin te ontsnappen. De toegeloopen opperbewaker en zijne helpers poogden vruchteloos de furiën te stillen. Slechts toen men er zes in de boeien had geslagen werden de overigen stil.

Spanje.

LEEUWEN ONTSNAPT. — Op het oogenblik dat eene ontzaglijke menigte zich op de Salameroplaats te Madrid bevond, zijn twee leeuwen uit hunne kooi ontsnapt, wat een vreeselijken schrik verwekte.

Verscheidene personen zijn in het gewoel gekwetst worden.

Men is er in gelukt de twee leeuwen terug in hunne kooi te brengen.

Italië.

SEDERT 18 JAAR OPGESLOTEN. — De kwestuur van Venetië heeft zich naar Noventa di Piave begeven, om een onderzoek te doen in de woning der echtgenooten Zola, die beschuldigd werden hunne dochter te mishandelen.

In de woning zelf vond men niets, maar in den geitenstal kreeg men een vreeselijk schouwspel te zien. Daar lag op het strooi, tusschen vuilnis van allen aard eene soort van levend geraamte, geheel naakt. 't Was de 20-jarige dochter der echtgenooten Zola, geheel verstompt en de spraak heel verloren hebbende. De ongelukkige was aldus opgesloten sedert 1882.

De beide monsters zijn aangehouden. De policie kon ze met moeite tegen de woede des volks beschermen. Het ongelukkig meisje is naar het gasthuis gebracht.

— GESCHENK AAN DEN PAUS. — Gisteren maandag heeft eene deputatie van Napolitaansche katholieken den H. Vader een prachtig bewerkten en met brillanten bezetten gouden penhouder aangeboden.

Z. H. de Paus heeft het voornemen te kennen gegeven, daarmee den 1e Januari van het volgend jaar te schrijven.

— ROOVERS. — De heer Paradis, een Franschman, ging met een knecht eene som van 45,000 fr. naar de Bank van Chelari brengen, toen hij onderweg door roovers werd aangerand, die de knecht doodden en het geld roofden.

Zwitserland.

VERONGELUKT IN DE ALPEN. — Een student van Bern, zekere Trechsel, en de gids Jacob Reichen van Kandersteg, die de Morgenhern, oostelijk punt van de Blümlisalp, wilden beklimmen, zijn door eenen sneeuwval meegerukt.

Verschillende expeditiën zijn ingericht, om de lijken te vinden, maar allen waren vruchteloos.

Eene nieuwe expeditie van 20 man vond eindelijk de lijken, welke naar Kandersteg werden gebracht.

Amerika.

VREESELIJKE DYNAMIETONTPLOFFING. — In den Staat Minnesota is donderdag eene dynamietfabriek gesprongen. Het gesticht is geheel verdwenen. Men ziet nog enkel een gapenden kuil van 1150 meters breed en 10 meters diep.

Verscheidene werklieden zijn gedood geworden en meer dan 200 personen zijn min of meer erg gekwetst. De stoffelijke schade wordt beraamd op 275,000 frank.

De oorlog
TUSSCHEN
Engeland en Transvaal

IN DEN VRIJSTAAT.

DE BOEREN TREDEN AANVALLEND OP.

Kroonstad, 12 Oct.

Kolonel Bruce Hamilton, komende van Lindley, is hier dezen morgend aangekomen.

Sinds 3 October was men zonder nieuws van hem.

Den 4e had de kolon Lindley verlaten en had zich op 2 mijlen daarvan geposteerd. Het commando van Hazebroek lag eenige mijlen verder.

De beweging der kolom was het gevolg van eenen aanval der Boeren tegen het 7ste regiment bereden voetvolk, *waarbij 2 Engelsche officieren gedood en* 1 soldaat krijgsgevangen genomen werd.

Den 6e onderzocht de kolon de hoeven en *vernielde er eenige*, nadat het detachement, met het herstel der telegraaflijn belast, was aangevallen.

Den 6e trok de kolon noordwaarts, na zich meester gemaakt te hebben gemaakt van eenig vee. De volgende dagen werd zij door de Boeren achtervolgd.

Den 8e werd een Engelsch soldaat gedood.

Dezen morgend hebben de Boeren nog het vuur geopend op de Engelsche voorposten.

Engelsche garnizoenen zijn gelaten te Frankfort, Heilbron, Lindley en Reitz.

*
* *

Laatste tijdingen.

DE NIET TE PAKKEN DE WET.

Londen, 15 Oct.

Men meldt uit Pretoria, dat de Engelschen getrachtt hebben zich meester te maken van generaal De Wet en van eenige andere Boerenbevelhebbers, maar het plan mislukte.

De Wet is er in gelukt de Kliprivier te bereiken.

*
* *

DE NATAL-SPOORWEG VERNIELD.

Men seint uit Pietermaritzburg aan *Daily Mail* dat de spoorweglijn van Standerton totaal beschadigd is door de Boeren.